

2016-04-19

Dnr: 2016/161

Handläggare

Utvecklare Cornelia Kirpensteijn

Telefon +46522696152

cornelia.kirpensteijn@uddevalla.se

Betänkandet SOU 2016:5 – Låt fler forma framtiden**Sammanfattning**

Uddevalla kommun är positiva till att särskilt fokus i utredningen har riktats mot det jämlika deltagandet. Dock anser vi att en del av förslagen i betänkandet motverkar eller kan försvåra det jämlika deltagandet. Det finns ingen enhetlighet kring om ungas inflytande ska stärkas eller inte då delar av förslagen utgår ifrån den röstberättigade befolkningen och har således uteslutit hela befolkningen under 18 år.

I utredningen lämnas en rad rekommendationer som kommuner och landsting bör arbeta vidare med för att stärka den lokala demokratin. Om dessa rekommendationer ska förverkligas kräver det omfattande insatser på lokalnivå. Under förutsättning att rekommendationerna som lämnas i den löpande texten kommer att vara fortsatta rekommendationer för hur kommunerna bör arbeta accepteras dessa förslag och tillstyrks därför.

Uddevalla kommun har synpunkter på följande punkter:

- Folkmotion bör införas i riskdagen
- Medlemmarna ska ha förutsättningar att delta
- En nationell webbplats för namninsamling ska upprättas
- Folkmotion ersätter medborgarförslag

Övriga delar av utredningens förslag tillstyrks.

Avsnitt 10.6.2 Folkmotion bör införas i riskdagen

Uddevalla kommun är positiva till att folkmotion införs på nationell nivå för att öka medborgarnas inflytande mellan valen. Vi håller med utredningens argumentation om varför en folkmotion på nationell nivå är önskvärd och håller med om att det kan utjämna den politiska ojämlikheten i opinionsbildningen. Vi är dock kritiska att denna rättighet ska begränsas till röstberättigade. Ungdomar är en grupp som vi anses förbises i förslaget, likaså individer som ännu inte erhållit medborgarskap men som är folkbokförda i någon av landets kommuner. Vi ser risker med att ”folket” ska begränsas till de med rösträtt. Begränsningen bör istället vara att de som är folkbokförda i Sverige har rätt att lämna folkmotioner.

2016-04-19

Dnr: 2016/161

För synpunkter gällande folkmotion på lokalnivå se punkt 13.5.1

Avsnitt 11.5.1 Medlemmarna ska ha förutsättningar att delta

Uddevalla kommun är positiva till att tydliggöra medborgarnas rättigheter och skyldigheter i kommunallagen och håller med i argumentationen i varför detta anses vara av vikt. Utifrån argumentationen som framförs i betänkandet anser vi att lagtexten ska vara formulerad enligt följande: *Fullmäktige ska verka för att alla medlemmar har lika förutsättningar att delta och framföra sina synpunkter inför beslut.* Detta för att särskilt betona vikten av att de medborgardialoginsatser som genomförs i kommunerna ska eftersträva att minska den demokratiska ojämlikheten.

Avsnitt 12.7.2 En nationell webbplats för namninsamling upprättas

Uddevalla kommun är positiva till att en nationell webbplats för folkinitiativ och folkmotioner. Om det ska finnas en nationell lösning som ska gälla för alla anser vi att det är av vikt att det på ett enkelt sätt ska gå att direktlänka till de förslag som rör kommunen. Vi vill understryka att det finns önskemål om att det ska finnas möjligheter och förutsättningar för fullmäktige att anta egna regleringar kring vilka som ska ha rätt att väcka en folkmotion och hur stort stöd som krävs för att förslag ska lyftas som ett ärende i respektive kommun.

För synpunkter gällande folkmotion på lokalnivå se punkt 13.5.1

Avsnitt 13.5.1 Folkmotion ersätter medborgarförslag

Uddevalla kommun är positiva till att avskaffa medborgarförslaget ur kommunallagen till förmån för folkmotion. Erfarenheter från kommunen stämmer överens med de erfarenheter som dras i betänkandet. Medborgarförslagen är tidskrävande och den allmänna attityden är att handläggningstiden inte motsvarar nyttan. Även om förslagslämnaren erbjuds möjlighet att diskutera sitt förslag i samband med beslut är det vid det skedet inte tal om dialog i någon större utsträckning då utredningen och bedömningen redan är gjord. Att istället satsa på verktyg som främjar dialog mellan medborgare och förtroendevalda välkomnar vi. Vi ser dock vissa risker med att införa en obligatorisk folkmotion med krav på stöd av 1% av befolkningen för att lyfta ett ärende på den politiska dagordningen. Största kritiken som framkommit inom kommunen gällande medborgarförslag är att det är en byråkratisk hantering och utrymmet att besluta om egna riktlinjer för hur förslag från medborgarna hanteras begränsas av att hanteringen är lagstyrd. Att nationellt sätta en gräns för vad som krävs i form av antalet underskrifter och vilka som ska inneha rättigheten att lyfta ett ärende till fullmäktige riskerar att inskränka på det kommunala självstyret. Det bör vara upp till fullmäktige att avgöra hur många underskrifter som krävs för att ett förslag ska lyftas på den politiska dagordningen samt vilka som ska ha rätt att lämna förslag.